

URZĄD STATYSTYCZNY W KRAKOWIE

31-223 Kraków, ul. Kazimierza Wyki 3

e-mail: sekretariatUSKRK@stat.gov.pl tel. 12 415 60 11 Internet: <http://www.stat.gov.pl/krak>

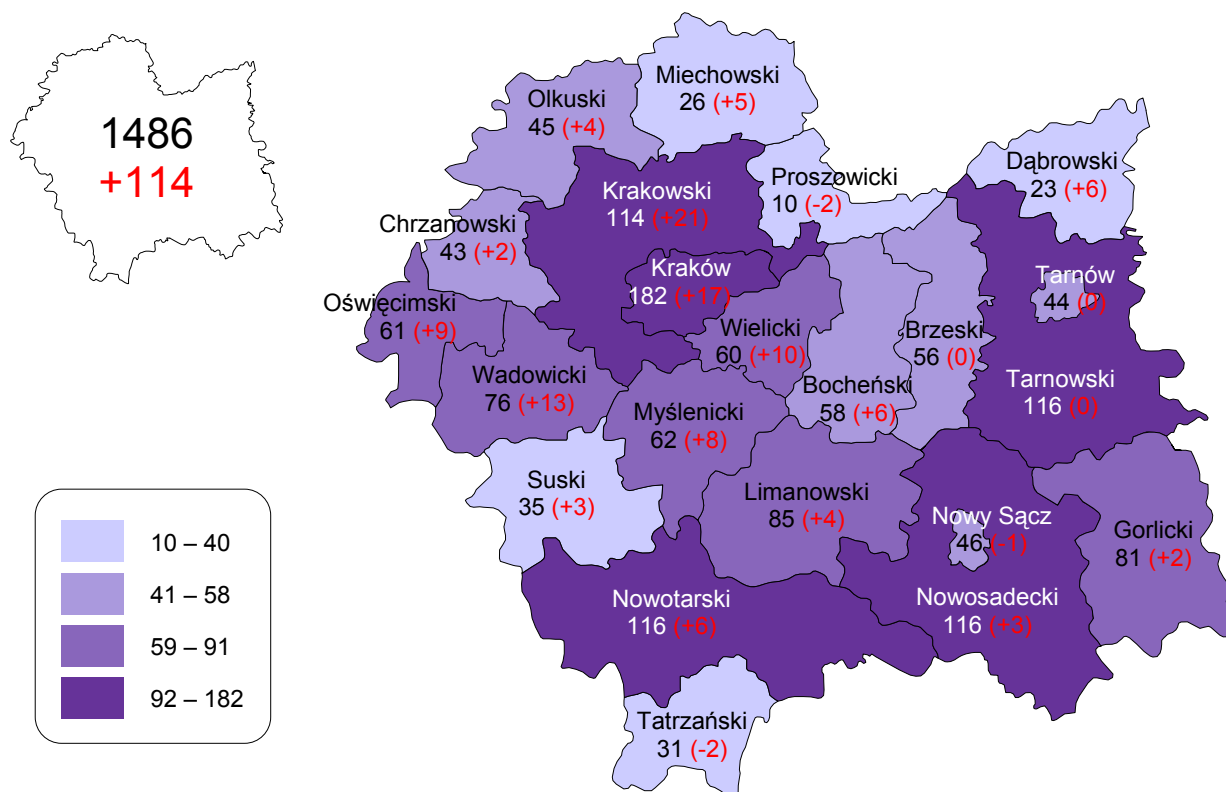
Informacja sygnalna - Nr 11

Data opracowania - lipiec 2013 r.

KLUBY SPORTOWE W WOJEWÓDZTWIE MAŁOPOLSKIM W 2012 R.

W województwie małopolskim w końcu grudnia 2012 r. istniało 1486 klubów sportowych¹ (o 114 więcej niż przed dwoma laty), co stanowiło 10,4% liczby klubów w Polsce. Najwięcej klubów działało w Krakowie (12,2% wszystkich klubów w województwie; wzrost udziału o 0,2 p. proc.) oraz w powiatach: tarnowskim, nowosądeckim i nowotarskim; najmniej — w powiatach: proszowickim, dąbrowskim i miechowskim. Liczba klubów sportowych na 10 tys. ludności w województwie wyniosła 4,4 (analogiczny wskaźnik dla Polski — 3,7). Najwyższym wskaźnikiem cechował się powiat gorlicki (7,4), a najniższym — powiat proszowicki (2,3).

Wykres 1. Kluby sportowe według powiatów w 2012 r.
Stan w dniu 31 XII

U w a g a. Kolorem czerwonym zaznaczono zmianę (wzrost/spadek) w porównaniu z 2010 r.

¹ Akademickie związki sportowe, Zrzeszenie „Ludowe Zespoły Sportowe”, szkolne związki sportowe, uczniowskie kluby sportowe (posiadające osobowość prawną), kluby wyznaniowe i pozostałe kluby sportowe.

TABL. 1 KLUBY SPORTOWE Stan w dniu 31 XII			
WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2012	
		w liczbach bezwzględnych	2010= =100
Kluby	1372	1486	108,3
w tym uczniowskie i wyznaniowe	656	650	99,1
Sekcje	2834	2701	95,3
Członkowie	100471	105659	105,2
Ćwiczący	96035	105615	110,0
w tym do lat 18	69402	75548	108,9
w tym kobiety	24354	25198	103,5
Trenerzy	1151	1492	129,6
klasy mistrzowskiej	85	123	144,7
klasy I	217	252	116,1
klasy II	849	1117	131,6
Instruktorzy sportowi	2309	2516	109,0
Inne osoby prowadzące zajęcia sportowe	1221	1111	91,0

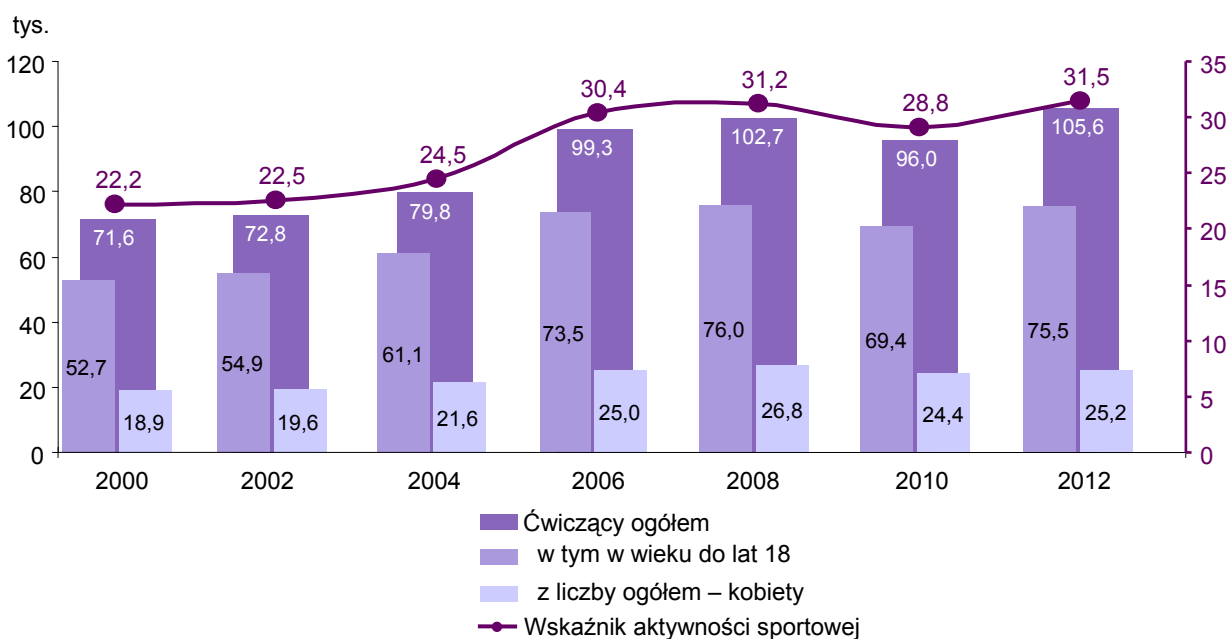
We współzawodnictwie sportowym w kategoriach juniorskich i wyższych na poziomie ogólnopolskim uczestniczyło 616 klubów (41,5% wszystkich klubów).

W porównaniu z poprzednim okresem sprawozdawczym, ponownie, po raz 3. z rzędu, spadła liczba sekcji w klubach sportowych do stanu poniżej poziomu odnotowanego w końcu 2004 r. W końcu 2012 r. było ich 2,7 tys. (o 4,7% mniej w porównaniu ze stanem w końcu 2010 r.). Średnio na 1 klub przypadało 1,8 sekcji, najwięcej w Krakowie (2,5) oraz w Nowym Sączu i powiecie dąbrowskim (po 2,0), a najmniej — w powiecie proszowickim (1,3).

Mimo spadku liczby sekcji wyraźnie wzrosła liczba ćwiczących członków klubów (o 9,6 tys., tj. o 10,0%). Wśród ogółu uprawiających sport udział osób do lat 18 wyniósł 71,5% (spadek o 0,8 p. proc.); analogiczny udział kobiet ukształtował się na poziomie 23,9% (spadek o 1,5 p. proc.).

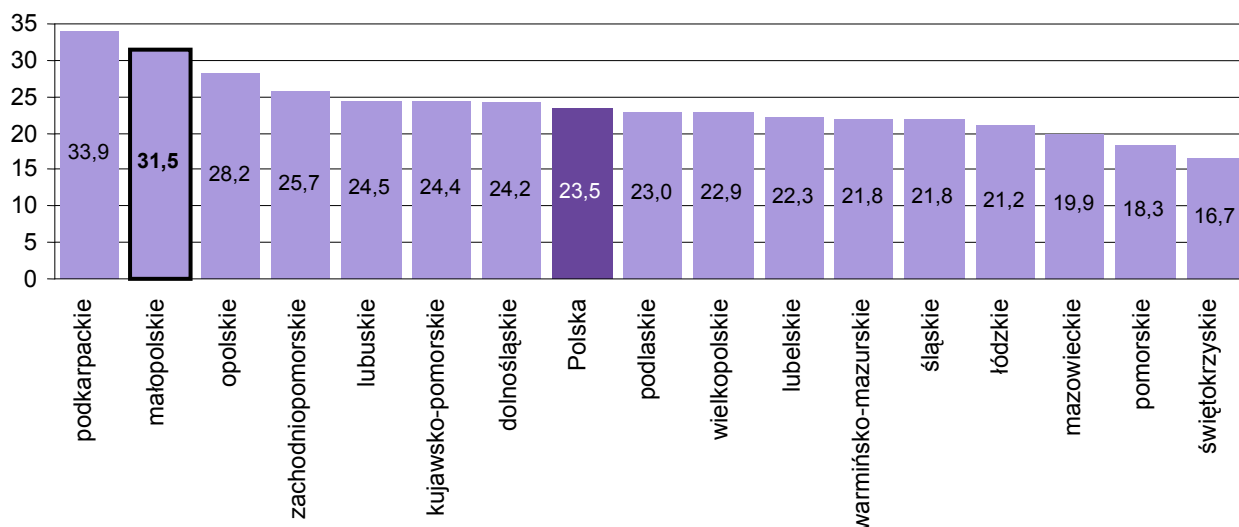
W końcu 2012 r. liczba osób ćwiczących w małopolskich klubach sportowych — po spadku w roku 2010 — przekroczyła poziom z 2008 r. i była największa od początku istnienia województwa. Wzrósł także wskaźnik aktywności sportowej² i wyniósł 31,5 (o 2,7 więcej w porównaniu z 2010 r.; analogiczny wskaźnik dla Polski w 2012 r. wyniósł 23,5). Pod tym względem województwo małopolskie zajmowało 2. miejsce w kraju (po województwie podkarpackim).

Wykres 2. Ćwiczący w klubach sportowych
Stan w dniu 31 XII

² Ćwiczący w klubach sportowych na 1000 mieszkańców.

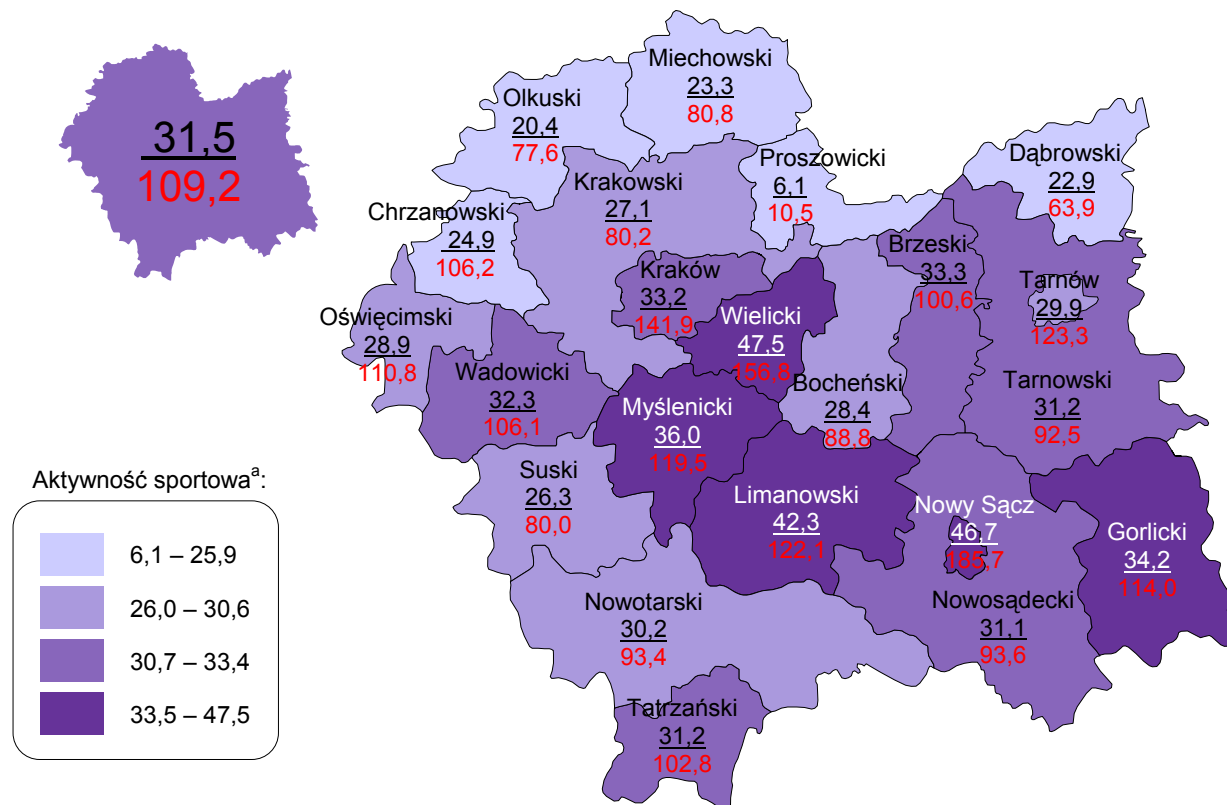
Wykres 3. Aktywność sportowa^a według województw w 2012 r.
Stan w dniu 31 XII

^a Ćwiczący w klubach sportowych na 1000 mieszkańców.

Wskaźnikiem aktywności sportowej powyżej średniej wojewódzkiej charakteryzowało się 8 powiatów. Najwyższy wskaźnik odnotowano w powiecie wielickim oraz w Nowym Sączu; najmniej „usportowiony” był powiat proszowicki.

Wykres 4. Aktywność sportowa^a według powiatów w 2012 r.
Stan w dniu 31 XII

^a Ćwiczący w klubach sportowych na 1000 mieszkańców.

U w a g a. W mianowniku (kolor czerwony) zamieszczono wskaźnik aktywności sportowej dzieci i młodzieży do lat 18 (włącznie).

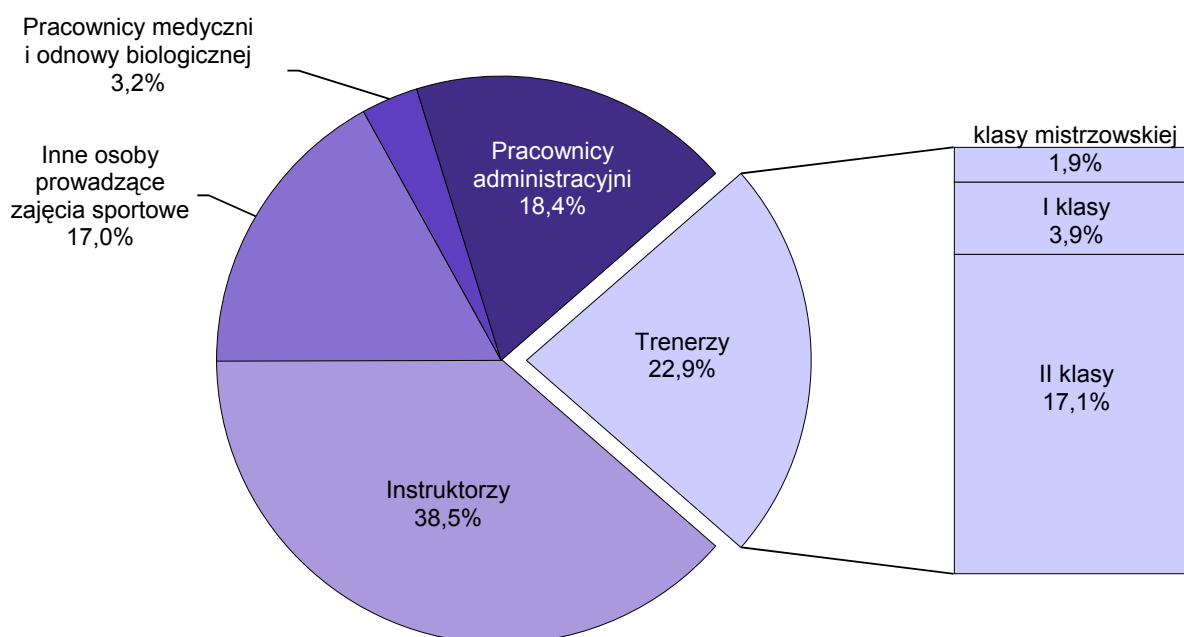
W grupie dzieci i młodzieży do lat 18 (włącznie) wskaźnik aktywności sportowej wyniósł 109,2 (analogiczny wskaźnik dla Polski — 85,1), co sklasyfikowało województwo małopolskie, tak jak w grupie ćwiczących ogółem, także na 2. miejscu w Polsce (po województwie podkarpackim). Najwyższy wskaźnik odnotowano dla powiatu m. Nowy Sącz; najniższy — dla powiatu proszowickiego. Nowy Sącz charakteryzował się także największym udziałem młodzieży wśród ćwiczących ogółem — 81,1% ćwiczących w klubach w Nowym Sączu stanowiły osoby do 18 roku życia (włącznie). Analogiczny wskaźnik dla województwa wyniósł 71,5% (dla Polski — 70,7%).

W porównaniu z 2010 r. o 25,3% wzrosła liczba zawodników zarejestrowanych w ogólnopolskich lub okręgowych związkach sportowych — w końcu 2012 r. było ich 55,2 tys. (52,2% ogółu ćwiczących). W tej liczbie było 7,3 tys. kobiet (wzrost o 28,0%). Ich udział w ogólnej liczbie zawodników nieznacznie się zwiększył (do 13,2%).

W klubach sportowych w końcu 2012 r. pracowało (łącznie z pracującymi społecznie) 6530 osób (wzrost o 8,3% w porównaniu z 2010 r.). Kadra szkoleniowa³ powiększyła się o 438 osób, tj. o 9,4% (analogiczny wzrost dla Polski — 6,2%). Stanowiło ją: 1,5 tys. trenerów (wzrost o 29,6%), 2,5 tys. instruktorów (wzrost o 9,0%) oraz 1,1 tys. innych osób prowadzących zajęcia sportowe (spadek o 9,0%). Największy procentowy rozwój kadry szkoleniowej wystąpił w powiecie dąbrowskim (o 41,3%), limanowskim (o 33,8%) i olkuskim (o 30,8%). Największy spadek liczby szkolących odnotowano w powiatach proszowickim (o 43,5%) oraz gorlickim (o 10,1%).

Oprócz osób prowadzących zajęcia sportowe, w klubach sportowych w województwie małopolskim pracowało także 211 pracowników medycznych i odnowy biologicznej (wzrost o 61,1%) oraz 1200 pracowników administracyjnych (spadek o 1,2%).

Wykres 5. Struktura pracujących w klubach sportowych w 2012 r.
Stan w dniu 31 XII

³ Trenerzy, instruktorzy oraz inne osoby prowadzące zajęcia sportowe.

Mimo wzrostu liczby osób prowadzących zajęcia sportowe, wskaźnik kadry szkoleniowej⁴ wyniósł 4,8 — ulokowało to województwo małopolskie na ostatnim miejscu w Polsce (analogiczny wskaźnik dla Polski — 5,5; najwyższy wskaźnik odnotowano w województwie wielkopolskim — 6,0). Oznacza to, że liczba osób uprawiających sport rosła szybciej niż liczebność kadry szkoleniowej. Najwyższy wskaźnik wystąpił w powiatach limanowskim i olkuskim (po 6,6), a najniższy — w powiatach wielickim (3,4) oraz nowosądeckim (4,4).

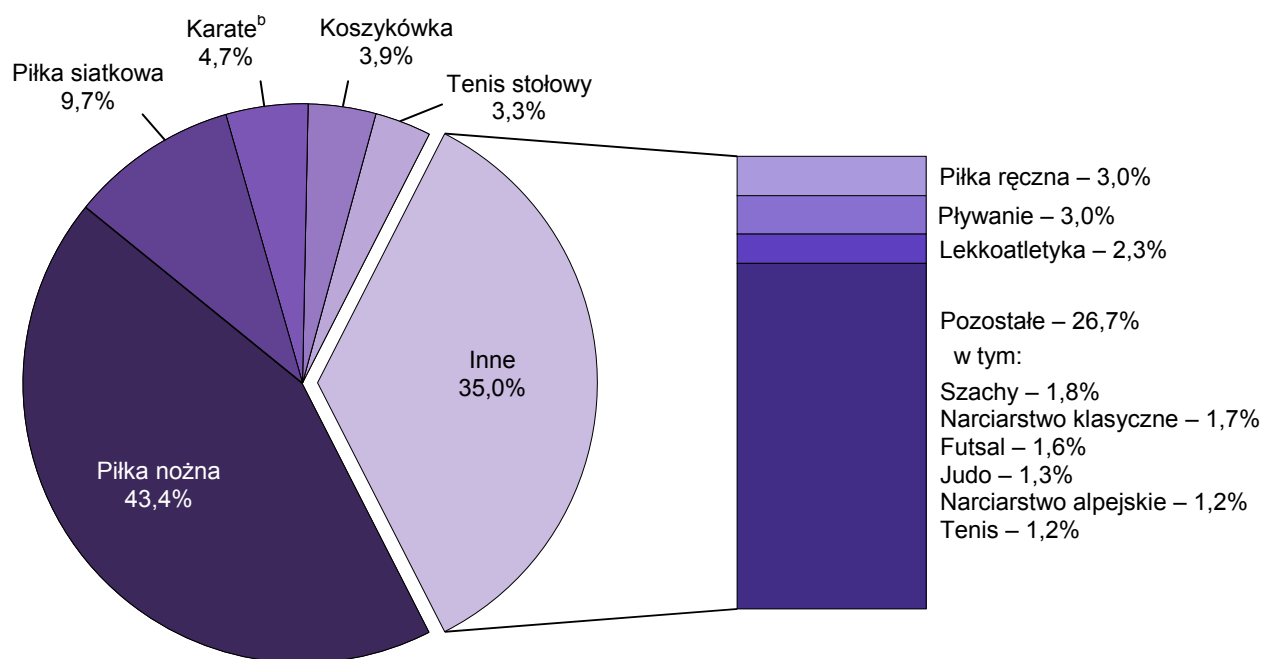
W końcu 2012 r. w klubach sportowych działało 2701 sekcji sportowych. Ulokowało to województwo małopolskie na 2. miejscu w kraju (po województwie mazowieckim — 2,9 tys. sekcji). Najwięcej było sekcji piłki nożnej (32,6%, wzrost udziału o 3,4 p. proc.), piłki siatkowej (14,3%, spadek o 1,1 p. proc.), tenisa stołowego (6,1%, spadek o 0,6 p. proc.), koszykówki (5,4%, spadek o 1,0 p. proc.) oraz piłki ręcznej (3,7%, spadek o 0,1 p. proc.).

We wszystkich sekcjach ćwiczyło łącznie 113,0 tys. osób⁵. Oznacza to, że wśród trenujących w klubach sportowych było ponad 7 tys. uprawiających więcej niż 1 dyscyplinę sportową. Najwięcej takich osób było w powiatach nowotarskim (1,2 tys.) oraz limanowskim (1,1 tys.).

Średnio w jednej sekcji ćwiczyły 42 osoby. Najliczniejsze sekcje były w powiecie wielickim (65 osób), Krakowie (57) oraz powiecie oświęcimskim (50), najmniej liczne sekcje — w powiatach: proszowickim (22) i gorlickim (29).

W porównaniu z 2010 r. struktura ćwiczących według uprawianych rodzajów sportów była podobna. Najpopularniejszymi sportami były: piłka nożna, piłka siatkowa, karate, koszykówka i tenis stołowy — skupiały one łącznie prawie 2/3 wszystkich uprawiających sport.

Wykres 6. Struktura ćwiczących w sekcjach^a według rodzajów sportów w 2012 r.
Stan w dniu 31 XII

a Osoba ćwicząca liczona jest tyle razy, w ilu dyscyplinach występuje. **b** Łącznie wszystkie odmiany karate.

⁴ Trenerzy, instruktorzy oraz inne osoby prowadzące zajęcia sportowe na 100 ćwiczących w klubie.

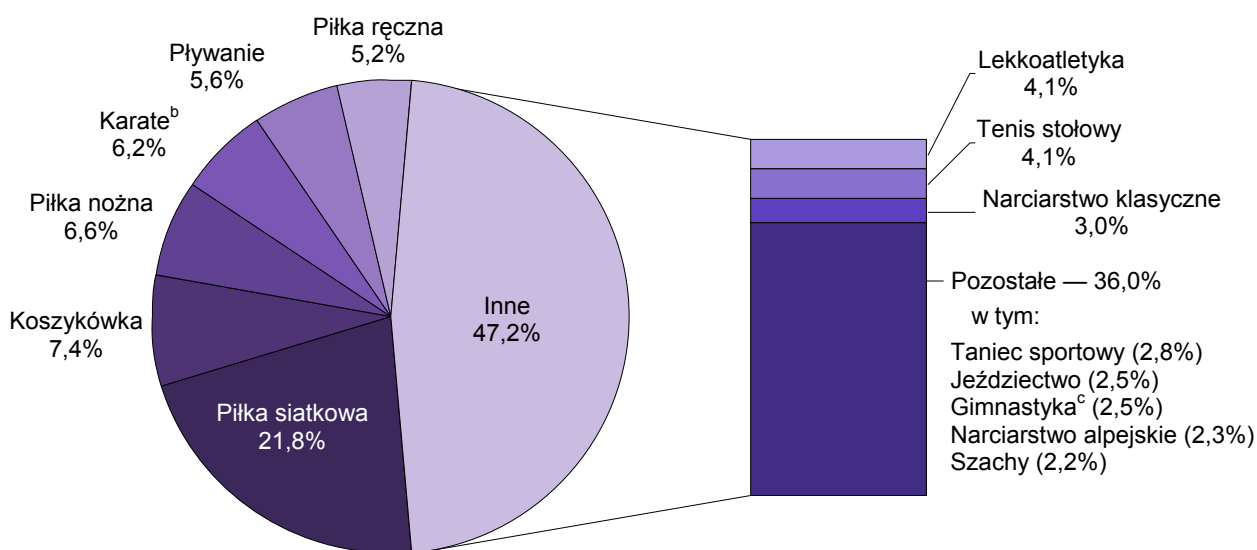
⁵ Osoba ćwicząca liczona jest tyle razy, w ilu dyscyplinach występuje.

Wśród ogółu ćwiczących w sekcjach⁶ najczęściej młodzieży uprawiało piłkę nożną, piłkę siatkową oraz różne rodzaje karate. Młodzież nie trenowała natomiast w takich sekcjach, jak: wspinaczka wysokogórska, alpinizm jaskiniowy, curling, trójbój siłowy, pływanie długodystansowe, sport balonowy i inne. W większości sportów udział juniorów i junierek wśród ćwiczących był przeważający — np. wśród uprawiających gimnastykę artystyczną (91,4%), pływanie (96,0%), gimnastykę sportową (95,8%), biathlon (93,8%) oraz judo (93,6%). Były też sporty, które były uprawiane wyłącznie przez młodzież — akrobatyka sportowa, ringo, saneczkarstwo i sport motorowodny.

Nie uległo zmianie zainteresowanie rodzajami sportów wśród mężczyzn i kobiet. Najpopularniejszym wśród mężczyzn sportem nadal była piłka nożna, którą uprawiała ponad połowa mężczyzn ćwiczących w sekcjach (55,4% ogółu trenujących mężczyzn, wzrost o 4,4 p. proc. w porównaniu z 2010 r.). Następnymi pod względem popularności dyscyplinami były: piłka siatkowa (5,8%), karate (4,3%) oraz tenis stołowy (3,0%).

Inaczej podział ten przedstawiał się wśród kobiet — najbardziej popularnym sportem pozostała piłka siatkowa (21,8% ogółu ćwiczących kobiet, spadek o 3,9 p. proc.), a następnie koszykówka, piłka nożna, karate, pływanie i piłka ręczna.

Wykres 7. Struktura kobiet ćwiczących w sekcjach^a według rodzajów sportów w 2012 r.
Stan w dniu 31 XII

a Osoba ćwicząca liczona jest tyle razy, w ilu dyscyplinach występuje. b Łącznie wszystkie odmiany karate. c Artystyczna i sportowa.

W większości rodzajów sportów uprawianych w województwie małopolskim przeważali mężczyźni, ale były także dyscypliny uprawiane głównie przez kobiety, m.in. akrobatyka sportowa (70,8% ogółu ćwiczących), gimnastyka artystyczna (95,8%), fitness (91,1%), taniec sportowy (72,7%), łyżwiarstwo figurowe (61,1%). Kobiety dominowały także we wszystkich sportach związanych z jeździectwem, gdzie łącznie stanowiły prawie 70% ogółu uprawiających te dyscypliny sportowe, a wśród nielicznych osób uprawiających rajdy jeździeckie czy powożenie zaprzęgami stanowiły odpowiednio 91,3% i 100,0% ćwiczących.

⁶ Osoba ćwicząca liczona jest tyle razy, w ilu dyscyplinach występuje.

Udział kobiet wśród trenujących najpopularniejszą dyscyplinę w województwie, tj. piłkę nożną, wyniósł 3,8% (wzrost o 0,1 p. proc. w porównaniu z 2010 r.). Wśród uprawiających najpopularniejszą wśród kobiet dyscyplinę, tj. piłkę siatkową, kobiety stanowiły 55,1% ogółu ćwiczących. Były także rodzaje sportów, które nie były uprawiane przez kobiety, np. bowling, modelarstwo kołowe, sport balonowy, sport motorowodny, sport kartingowy, sport żużlowy, zapasy w stylu klasycznym.

TABL. 2. KLUBY SPORTOWE ORAZ ĆWICZĄCY I KADRA SZKOLENIOWA WEDŁUG RODZAJÓW SPORTÓW W 2012 R.
Stan w dniu 31 XII

RODZAJE SPORTÓW	Sekcje	Ćwiczący ^a			Kadra szkoleniowa ^a	
		razem	w tym		ogółem	w tym trenerzy
			kobiety	juniorzy i juniorki		
OGÓLEM	2701	112955	27847	83212	5576	1560
w tym:						
Piłka nożna	881	48973	1848	33458	1975	638
Piłka siatkowa	386	10978	6066	9159	573	138
Karate ^b	42	5361	1734	4223	153	19
Koszykówka	147	4424	2072	3942	215	66
Tenis stołowy	166	3687	1136	2964	229	22
Piłka ręczna	100	3430	1437	3106	186	52
Pływanie	64	3366	1554	3232	154	52
Lekkoatletyka	85	2563	1141	2081	143	53
Szachy	45	1982	626	1500	95	16
Narciarstwo klasyczne	65	1976	841	1767	126	43
Piłka nożna halowa (futsal)	60	1764	340	1297	86	18
Judo	23	1521	432	1424	55	18
Narciarstwo alpejskie	42	1375	634	1229	132	34
Tenis	33	1318	511	1135	72	18
Alpinizm ^c	19	1109	299	181	51	12
Taniec sportowy	19	1053	766	932	43	9
Jeździectwo ^d	28	1014	709	624	84	11
Gimnastyka (artystyczna i sportowa)	20	949	688	915	57	39
Taekwondo (ITF i WTF)	10	795	184	698	23	5
Unihokej	32	779	358	671	38	4
Hokej na lodzie	13	730	149	525	39	25
Wspinaczka sportowa	14	683	181	180	32	11
Kajakarstwo (górskie i klasyczne)	23	621	196	388	69	11
Sport motorowy ^e	20	615	64	132	166	106
Strzelectwo sportowe ^f	11	576	75	143	25	3
Badminton	21	504	229	438	30	5

a Osoba liczona jest tyle razy, w ilu dyscyplinach występuje. **b** Łącznie wszystkie odmiany karate. **c** Wspinaczka wysokogórska, wspinaczka sportowa, alpinizm jaskiniowy, narciarstwo wysokogórskie. **d** Ujeżdżanie, WKKW, skoki jeździeckie, powożenie zaprzęgów, rajdy jeździeckie. **e** Sport: kartingowy, motocyklowy, samochodowy, żużlowy. **f** Pistolet, karabin, strzelba gładkolufowa.

U w a g a. Rodzaje sportów posortowano według liczby ćwiczących.

W województwie małopolskim uprawiane były także mniej popularne rodzaje sportu. Działały nieliczne sekcje takich sportów jak: pool bilard, bowling, curling, powożenie zaprzęgów, rajdy jeździeckie, kendo, kolarstwo torowe, modelarstwo pływające, sport balonowy, sport spadochronowy, sport motorowodny, narciarstwo wodne, sport psich zaprzęgów, żeglarstwo deskowe, morskie żeglarstwo sportowe itd. W sekcjach tych ćwiczyło od kilku do kilkudziesięciu osób.

Informację opracowano na podstawie badania KFT-1 (Sprawozdanie z działalności klubu sportowego w 2012 r., według stanu w dniu 31 XII). Badanie przeprowadzane jest co 2 lata.

Wskaźniki i relacje dla 2010 r. obliczono w oparciu o liczbę ludności skorygowaną wynikami NSP 2011, w związku z tym uległy zmianie w stosunku do wcześniej opublikowanych.